

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
**ZESPOŁU SZKÓŁ SPORTOWYCH
I MISTRZOSTWA SPORTOWEGO
W GDAŃSKU**

na lata 2020-2025

Spis treści:

- I. Wstęp
- II. Podstawy prawne programu
- III. Teoretyczne założenia programu
- IV. Misja szkoły
- V. Sylwetka absolwenta
- VI. Diagnoza środowiska szkolnego
- VII. Cele programu
- VIII. Obszary oddziaływań
- IX. Realizatorzy programu
- X. Ewaluacja

I. Wstęp

Niniejszy program integruje realizowane w naszej szkole cele wychowawcze oraz profilaktyczne wynikające ze specyficznych potrzeb naszych uczniów – dzieci i młodzieży na co dzień uprawiającej sport.

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój dziecka ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

Pragniemy, by prowadzone przez nas działania wychowawcze i profilaktyczne wspomagały wychowanków w osiąganiu pełni rozwoju, w kształtowaniu prospołecznych postaw, w przezwyciężaniu trudności. Chcemy umożliwić naszym uczniom optymalizację osiągnięć edukacyjnych i sportowych. Chcemy zapobiegać zachowaniom ryzykownym i minimalizować zagrożenia poprzez właściwie dobrane działania profilaktyczne. Pragniemy udzielać wsparcia naszym wychowankom w trudnych sytuacjach.

Program wychowawczo-profilaktyczny, który będzie realizowany w kolejnych latach obejmuje treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów oraz nauczycieli i rodziców. Działania te są dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów i przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w naszej społeczności szkolnej.

Działalność edukacyjna szkoły określona jest przez:

- szkolny zestaw programów nauczania,
- program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczo-profilaktyczny ZSSiMS tworzą spójną całość i uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej. Przygotowanie i realizacja tych programów jest zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela, który podejmuje zadania wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze adekwatne do zdiagnozowanych w klasie potrzeb. Szkoła oraz poszczególni nauczyciele mają prowadzić działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.

II. Podstawy prawne programu

- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 11 stycznia 2017 r., poz. 59)
- Ustawa o Systemie Oświaty (Dz.U. 1991nr 95 poz, 425)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526)
- Rozporządzenie informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14.02.2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 05.04.2017 (Dz.U. z 2017 poz. 882)
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 25. 03. 2006 (Dz.U. 2016 poz. 487)
- Rozporządzenie informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28.08.2017r (Dz. U. 2017 poz. 1643) zmieniające rozporządzeni informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla

publicznych szkół na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – prawo oświatowe (dz. u. z 2020 r. poz. 910)

- Zalecenia Unii Europejskiej z dnia 18.12.2006r. dotyczące kompetencji kluczowych dla uczenia się przez całe życie (DZ. URZ. UE L 394 Z 30.12.2006, S.10-18)

Dokumenty wewnętrzne szkoły:

- Statut Szkoły,
- Plan rozwoju szkoły,
- Szkolny zestaw programów nauczania.

III. Teoretyczne założenia programu

Przepisy *Prawa oświatowego* wprowadziły warunki umożliwiające wzmocnienie wychowawczej funkcji szkoły i zgodnie z art. 26 ustawy nastąpiło połączenie szkolnego programu wychowawczego i profilaktyki w jeden dokument zawierający treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Ponadto podstawa programowa wychowania przedszkolnego i podstawa programowej kształcenia ogólnego (art. 4 pkt. 24) rozszerza zakres zadań szkoły o treści wychowawczo-profilaktyczne, które również realizowane są na zajęciach z wychowawcą.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawy *Prawa Oświatowego* (art. 1 pkt 3) *wychowanie* jest **wspieraniem dziecka w rozwoju** ku pełnej dojrzałości w sferze: fizycznej (zdrowy styl życia), emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Zgodnie z art. 26 ustawy *Prawo oświatowe* treści i działania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym skierowane są do uczniów i uwzględniają ich potrzeby rozwojowe, oparte są diagnozę potrzeb i problemów społeczności szkolnej oraz uwzględniają oddziaływania zarówno do uczniów, nauczycieli i rodziców. Podstawowym zadaniem szkoły jest więc realizowanie podstawowych celów polityki

edukacyjnej państwa oraz uwzględnienie woli rodziców w wychowaniu dzieci i młodzieży do wartości.

Zgodnie z koncepcją Zbigniewa B. Gasia profilaktyka stanowi kompleksową interwencję kompensującą niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami stanowiącymi zagrożenie dla jego prawidłowego rozwoju i zdrowego życia (czyli budowanie odporności psychicznej i konstruktywnej zaradności);
- ograniczanie i eliminowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Zgodnie z Art. 5. ustawy *Prawa Oświatowego* Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia.

Szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczo-profilaktyczny ZSSiMS tworzą spójną całość i uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej. Przygotowanie i realizacja tych programów jest zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela, który podejmuje zadania wychowawcze, profilaktyczne i opiekuńcze adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb. Szkoła oraz poszczególni nauczyciele mają prowadzić działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.

Program wychowawczo-profilaktyczny ZSSiMS zakłada współpracę z rodzicami oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły.

IV. Misja szkoły

Misją naszej szkoły jest kształcenie uczniów zgodnie z akronimem **T A K**, czyli aby nasi wychowankowie byli jednostkami **Twórczymi, Aktywnymi i Kreatywnymi** oraz aby osiągnęli sukcesy zarówno w działalności sportowej, jak i edukacyjnej. Wychowanie i opieka nad uczniami odbywa się w atmosferze współpracy z rodziną – jednym z celów naszego oddziaływania jest wspieranie wychowawczej funkcji rodziny. Dbamy o to, aby zajęcia dydaktyczne i rozwijające zdolności poznawcze oraz sportowe były zindywidualizowane i dostosowane do potrzeb i możliwości psychofizycznych naszych podopiecznych.

W naszej szkole tworzymy warunki do rozwijania talentów sportowych i pasji uczniów. Dbamy o to, aby szkoła była bezpieczna i otwarta na inicjatywy uczniów, rodziców i nauczycieli. Umożliwiamy efektywne połączenie nauki ze sportem, stwarzamy możliwości rozwoju i wysokich efektów kształcenia. W pracy z uczniami uczymy samodzielności, krytycznego myślenia oraz kreatywności. Dzięki temu nasi uczniowie optymalnie przygotowani są do wyzwań życiowych i najwyższego poziomu sportowego.

V. Sylwetka absolwenta

Absolwentem ZSSiMS powinien być uczeń z poczuciem tożsamości narodowej przygotowany do działania na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, angażujący się w wolontariat i wykazujący postawę *fair play* we współzawodnictwie sportowym. Uczniowie-sportowcy, którzy opuszczają mury naszej szkoły powinni znać i kierować się w życiu wartościami oraz aktywnie angażować się w życie społeczne oraz uczestniczyć w kulturze i sztuce narodowej i światowej. Nasi absolwenci powinni posiadać kompetencje kluczowe do uczenia się przez całe życie. W zakresie kompetencji społecznych powinni odznaczać się umiejętnością spostrzegania własnych przeżyć i prawidłowej oceny sytuacji, odznaczać się wrażliwością społeczną i empatią, wiedzieć, jak adekwatnie zachować się w różnych sytuacjach społecznych, posiadać umiejętności rozwiązywania problemów interpersonalnych i radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych wymagających asertywności oraz aktywizować umiejętności komunikacyjne i kooperacyjne w rozwiązywaniu problemów. Ze względu na to,

że uczniowie-sportowcy przez cały okres nauki w szkole łączą naukę ze sportem, powinni znać zasady zarządzania sobą w czasie, planowania, ustalania priorytetów i prowadzenia prozdrowotnego stylu życia. Ponadto uczniowie sportowcy powinni sprawnie i bezpiecznie posługiwać się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi oraz krytycznie analizować pozyskane treści.

VI. Diagnoza środowiska szkolnego

Potrzeby i oczekiwania uczniów, rodziców i nauczycieli są istotnym elementem programu wychowawczego i profilaktycznego. Znając potrzeby środowiska szkolnego i poziom zagrożenia niekorzystnymi zjawiskami, łatwiej uwzględnić istotne dla ucznia tematy i na nich właśnie budować system wychowawczy.

Zespół Szkół Sportowych i Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego obejmuje: Sportową Szkołę Podstawową nr 75 z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego oraz XII Sportowe Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego.

Do naszego zespołu szkół uczęszcza łącznie 781 uczniów (SP-434 uczniów, LO-347 uczniów).

Uczniowie uczęszczający do naszej szkoły pochodzą z terenów całej Polski, zarówno z miejskich, jak i wiejskich środowisk. Ich sytuacja rodzinna oraz materialna jest bardzo zróżnicowana.

Uczniowie często kontynuują naukę w naszej szkole po przeniesieniu z innych placówek. Poziom ich umiejętności uzależniony jest od wiedzy wyniesionej z poprzednich cykli edukacji i jest dość zróżnicowany. Wszyscy uczniowie naszej szkoły łączą naukę z sportem.

Kilkunastu uczniów jest pochodzenia cudzoziemskiego, z obywatelstwem innym niż polskie, dopiero uczy się języka polskiego. Przyjazd do nowego kraju i konieczność adaptacji w nowej szkole i otoczeniu są zazwyczaj źródłem wzmożonego napięcia emocjonalnego.

Znaczna część naszych uczniów ma prawidłowo wykształcone kompetencje społeczne, takie jak współdziałanie, zdolność do refleksji moralnej, umiejętność słuchania i dobrego komunikowania się. Z racji łączenia sportu i edukacji uczniowie potrafią oceniać ryzyko podejmowanych decyzji, uzyskiwać informacje, stawiać sobie cele i budować plan ich realizacji.

Problem nadużywania alkoholu, środków odurzających czy nikotyny dotyczy niewielkiego odsetka uczniów.

Wielu uczniów potrzebuje wsparcia w rozwiązywaniu problemów osobistych, rówieśniczych, szkolnych czy rodzinnych.

Uczniowie są bardzo zaangażowani w działania wolontariatu i akcje charytatywne.

Istotnym elementem diagnozy jest określenie zachowań ryzykownych czyli tych, które niosą ze sobą niebezpieczeństwo doznania krzywdy, utraty zdrowia, sił, pozycji społecznej. Oprócz oczywistych zagrożeń, zachowania te pełnią także istotną funkcję w życiu dorastającej młodzieży, ponieważ pozwalają zaspokoić ważne potrzeby, rozwiązać problemy. Dlatego zachowania ryzykowne są zawsze sygnałem, że dziecko tymi zachowaniami chce uzupełnić np. deficyt miłości, poczucia bezpieczeństwa, znaczenia, akceptacji, albo zmniejszyć lęk, napięcie, psychiczny ból.

Do zachowań ryzykownych możemy zaliczyć w naszej szkole: wagary, używanie przekleństw, agresja słowna, akty agresji fizycznej, sporadyczne kradzieże, nikotynizm, spożywanie alkoholu. Mają miejsce zachowania autoagresywne: samookaleczenia, nadmierne pilnowanie wagi. Niepokojącymi są również zachowania związane z nadmiernym używaniem telefonu komórkowego kosztem nauki i innych zajęć czy zainteresowań.

Wśród młodzieży starszej warto zwrócić uwagę na zachowania ryzykowne związane z wczesnym podejmowaniem inicjacji seksualnej, a także prowadzeniem pojazdów mechanicznych: prowadzeniem samochodu pod wpływem alkoholu oraz nieprzestrzeganiem przepisów ruchu drogowego m.in. tych dotyczących limitów prędkości.

Jednym z ważniejszych obszarów wymagających wsparcia ze strony grona pedagogicznego jest pokazanie uczniom, jak utrzymać motywację do nauki przy dużym

obciążeniu treningami sportowymi. Uczniowie potrzebują wsparcia w budowaniu wiary we własne siły oraz motywacji do dalszych treningów w przypadku poniesionej porażki lub kontuzji. Młodzi sportowcy potrzebują pomocy w rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z napięciem i stresem.

Wydaje się, że niezbędne jest wzmocnienie obszaru konstruktywnego rozwiązywania konfliktów z rówieśnikami. Dalszej pracy wymaga kształtowanie umiejętności prowadzenia rozmów i przekazywania informacji zwrotnej.

W większym zakresie należy przedstawić uczniom zagadnienia związane z racjonalnym korzystaniem z zasobów Internetu i braniem odpowiedzialności za podejmowane „w sieci” działania.

Istotnym wydaje się dostarczenie uczniom wiedzy dotyczącej zasad diety dostosowanej do rodzaju aktywności fizycznej oraz wiedzy dotyczącej objawów i skutków zespołu przetrenowania organizmu.

W ramach diagnozy określono również czynniki chroniące zwiększające odporność młodego człowieka na zachowania ryzykowne to, w przypadku naszych uczniów:

- Więzy emocjonalna z rodzicami i rodziną
- Przynależność do pozytywnych grup
- Zainteresowanie sportem, sport jako pasja życiowa
- Pozytywne relacje z nauczycielami
- Zaangażowanie w działania charytatywne i wolontariat

Czynniki ryzyka, sprzyjające podejmowaniu zachowań ryzykownych, to w przypadku naszych uczniów:

- Niepowodzenia szkolne i sportowe
- Niskie poczucie własnej wartości
- Niedostateczna kontrola rodzicielska
- Niski status ekonomiczny
- Słaba motywacja do nauki w wyniku fizycznego zmęczenia
- Medialna promocja zachowań ryzykownych
- Trudne doświadczenia życiowe
- Silna rywalizacja sportowa

- Brak współpracy rodziców ze szkołą

Przedstawiona powyżej ocena stanu wyjściowego w zakresie zagrożeń i problemów wychowawczych pozwoliła na sformułowanie głównych celów Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, a następnie wyznaczenie sposobów realizacji służących osiągnięciu założonych celów.

Z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiczną w Polsce i na świecie należy w najbliższym czasie dokonać dodatkowej diagnozy sytuacji i funkcjonowania uczniów. Młodzi ludzie są narażeni na długotrwały stres, byli odseparowani od innych ludzi, przez co są bardziej narażeni na kryzysy psychiczne i przemoc domową. Badaniem należy objąć następujące obszary: funkcjonowanie emocjonalne ucznia (jego kondycję psychiczną), funkcjonowanie społeczne ucznia, w szczególności relacje rówieśnicze, sytuację domową ucznia. Dodatkowej diagnozie warto poddać zwyczaje uczniów związane z użytkowaniem urządzeń mobilnych.

VII. Cele programu

Celem głównym programu wychowawczo profilaktycznego jest stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka, poprzez wspieranie rozwoju fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego, społecznego i duchowego uczniów-sportowców. Nadrzędne w oddziaływaniach wychowawczych jest przygotowanie wychowanka do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, czuwanie nad prawidłowym i bezpiecznym uczestnictwem ucznia w społeczności szkolnej. Oddziaływania wychowawcze skoordynowane są z działaniami profilaktycznymi, które dla wszystkich podopiecznych ZSSiMS są uniwersalne (w przypadku zdiagnozowania zagrożeń rozwojowych oddziaływanie prowadzone będą ze wskazaniem określonej trudności u konkretnego podopiecznego). Nadrzędnym obszarem działań jest kształtowanie i propagowanie prozdrowotnego stylu życia, odporności psychicznej i umiejętności radzenia sobie ze stresem.

W związku z zaistniałą sytuacją związaną z zagrożeniem epidemicznym SARS-COVID19, jednym z ważniejszych celów programu wychowawczo – profilaktycznego jest wsparcie

uczniów w związku z izolacją społeczną, nauczaniem zdalnym i utrudnionym funkcjonowaniem w okresie epidemii.

Cele szczegółowe:

- doskonalenie umiejętności komunikowania się z innymi;
- budowanie postawy życzliwości i zrozumienia;
- poznawanie i przestrzeganie norm społecznych;
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu;
- przygotowanie do przewidywania skutków działań własnych i innych osób;
- pogłębianie wiedzy o przyczynach i konsekwencjach używania środków odurzających oraz o sposobach uchronienia się przed uzależnieniem;
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią;
- poprawę kondycji psychicznej uczniów ułatwiającej wykreowanie pozytywnego obrazu własnej osoby poprzez przeżycie sukcesu i dostrzeżenie swoich mocnych stron;
- prowadzenie szerokiej edukacji informacyjnej dotyczącej zapobiegania problemom przemocy, agresji, nietolerancji, niskiej kultury osobistej i braku motywacji do nauki;
- realizowanie zainteresowań i uzdolnień poprzez udział w zajęciach sportowych.

Cele programu odnoszą się do podejmowania skoordynowanych działań wychowawczych, których efektem ma być nabywanie przez uczniów następujących umiejętności i cech:

- **Samodzielność** – uczeń kieruje swoim działaniem, dociera do różnych źródeł informacji, potrafi dokonać wyboru wartości, radzi sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzyga wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafi dokonać samooceny, prezentuje własny punkt widzenia i uwzględnia poglądy innych ludzi.
- **Odpowiedzialność** – uczeń odpowiada za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, potrafi odróżnić rzeczywistość od wyobraźni, podporządkowuje się określonym zasadom życia społecznego, dba o zdrowie własne i innych.

- Twórczość – uczeń rozumie potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, tworzy własny warsztat pracy, rozwija swoje zainteresowania, rozwiązuje zadania problemowe związane z otaczającym światem.
- Etyczność – uczeń odróżnia prawdę od kłamstwa, umie współdziałać z innymi, rozumie sens praw i obowiązków, szanuje siebie i innych, szanuje dobro wspólne, dba o estetyczny wygląd własny i otoczenia.

Realizacji powyższych celów służyć będą następujące strategie oddziaływań na uczniów:

- strategia informacyjna – dostarczanie uczniom rzetelnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych, sposobach zwalczania agresji, emocjach warunkujących zachowanie człowieka itp.
- strategia edukacyjna – uczenie umiejętności społecznych i psychologicznych, doskonalenie sposobów postępowania w sytuacjach konfliktowych, kształtowanie adekwatnej samooceny i możliwie obiektywnego obrazu samego siebie, podnoszenie u uczniów poczucia własnej wartości itp.
- strategia alternatyw – proponowanie i dostarczanie młodzieży możliwości rozładowania napięcia emocjonalnego w sposób nieagresywny, organizowanie wycieczek, kół zainteresowań, zajęć pozalekcyjnych, konkursów.
- strategia interwencyjna – objęcie indywidualną opieką psychologiczno-pedagogiczną uczniów wymagających wsparcia, sprawców i ofiary agresji, uczniów przejawiających zachowania ryzykowne.

Na poziomie profilaktyki uniwersalnej pragniemy skupić się zwłaszcza na trzech pierwszych strategiach pamiętając jednak o tym, że skuteczność oddziaływań o charakterze wyłącznie informacyjnym jest niska. Pobudzanie jedynie sfery intelektualnej nie przynosi takich efektów, jak zastosowanie metod i form działania angażujących emocje uczniów, ich wolę, refleksję oraz budzących ich aktywność i rozwijających pasje.

Szczegółowe działania wychowawczo-profilaktyczne w ZSSiMS:

- Przekazywanie rzetelnych informacji o zjawisku, którego profilaktyka dotyczy

- Umożliwianie wczesnego rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz rozwijania strategii przeciwdziałania bazujących na znajomości przyczyn szkodliwych uwarunkowań
- Wpływanie na rozwój środowiska rodzinnego i szkolnego, które podnosiłoby jakość życia wszystkich jego członków
- Rozwijanie dojrzałej odpowiedzialnej postawy wobec używania środków psychoaktywnych, przemocy, przestępczości itd. - kształtowanie umiejętności radzenia sobie z naciskami płynącymi ze strony grupy rówieśniczej i reklamy
- Dostarczenie uczniom wiedzy na temat uszkodzeń zdrowia psychicznego i fizycznego spowodowanych zażywaniem substancji psychoaktywnych
- Kształtowanie u uczniów postawy mądrej akceptacji i wyrozumiałości dla odmiennych zachowań innych ludzi
- Dostarczanie rodzicom wskazówek pomocnych w zapobieganiu picciu alkoholu, paleniu i zażywaniu substancji psychoaktywnych przez ich dzieci oraz zainicjowanie działalności profilaktycznych, które każdy rodzic może podjąć w domu
- Zwiększenie oddziaływań w zakresie poszerzania wiedzy nauczycieli i rodziców dotyczącej problematyki związanej z ryzykownymi zachowaniami dzieci i młodzieży
- Dostarczenie nauczycielom i trenerom metod, narzędzi i procedur postępowania w sytuacjach trudnych oraz wykształcenie umiejętności pozwalających na samodzielne przeciwdziałanie agresji wśród młodzieży

Zasoby szkoły:

- motywacja grona pedagogicznego i pozytywne nastawienie emocjonalne do podjęcia pracy profilaktycznej w szkole;
- wiedza, umiejętności dydaktyczne i wychowawcze oraz doświadczenie zawodowe nauczycieli;
- otwarta na działania wychowawcze i gotowa do współpracy młodzież
- wiedza ogólna i specjalistyczna nauczycieli z zakresu profilaktyki /edukatorzy programów profilaktycznych/;
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna i medyczna w szkole /pedagog szkolny, psycholog szkolny, pielęgniarka szkolna/;

- baza materialna szkoły: pracownie przedmiotowe, sale z wyposażeniem multimedialnym, basen, sala gimnastyczna, boiska, biblioteka, gabinety pedagoga i psychologa, sala Radosnej Szkoły, pomoce dydaktyczne i metodyczne oraz nowoczesne zaplecze sportowe;
- aktywna współpraca z placówkami oferującymi specjalistyczną pomoc.

Treści programu będą realizowane podczas:

- lekcji przedmiotowych
- godzin wychowawczych,
- treningów sportowych,
- zajęć z pedagogiem i psychologiem szkolnym,
- zajęć wychowania do życia w rodzinie,
- spotkań psychoedukacyjnych i profilaktycznych ze specjalistami.
- zajęć z pielęgniarką szkolną.

VIII. Obszary oddziaływań:

Środowisko szkolne:

Ważnym otoczeniem kształtującym postawę dzieci i młodzieży w zakresie prozdrowotnym jest środowisko szkolne, warto zatem przyjrzeć się dokładniej jego kulturze i klimatowi, gdyż są to czynniki, które mogą pozytywnie lub negatywnie wpływać na jednostkę.

Badania wskazują, że klimat szkoły jest dla uczniów korzystniejszy, gdy szkoła jest mniejsza, gdyż przekłada się to na budowanie wzajemnych relacji, personalizację oraz formowanie atmosfery sprzyjającej nauce (Conchas, Rodriguez, 2008). Co ciekawe, badania Okulicz-Kozaryn (2013) nie wskazują na występowanie zależności pomiędzy wielkością szkoły i obciążeniem uczniów nauką a występowaniem zachowań problemowych. Do czynników zwiększających prawdopodobieństwo ich wystąpienia należą: koncentracja nauczycieli na wynikach w nauce (a nie na rozwoju) oraz samowolne opuszczanie przez uczniów szkoły. Czynnikiem działającym ochronnie w największym stopniu są dobre relacje z nauczycielami, dlatego też działania profilaktyczne powinny być realizowane przez pracowników szkoły, a nie instytucje

zewnątrzne. Inne badania (Freeman i in., 2009) wskazują, że jeżeli w percepcji uczniów szkoła wspiera (zarówno w relacjach rówieśniczych, jak i podejściu nauczycieli), to wyższe jest poczucie emocjonalnego dobrostanu, a przemoc rówieśnicza występuje zdecydowanie na mniejszą skalę. Poza tym palenie papierosów w grupie młodzieży, która identyfikuje się ze szkołą, jest mniej rozpowszechnione (Rasmussen, Damsgaard, Holstein, Poulsen, Due, 2005), a młodzież wykazuje mniej odbiegających od normy zachowań (Oetting, Donnermeyer, 1998).

Z tego względu do zadań w obszarze środowiska szkolnego należą:

- tworzenie tradycji i obyczajów szkolnych (apele okolicznościowe, ceremoniał szkolny);
- wspólne tworzenie zasad panujących w szkole (statut szkoły, kontrakty grupowe, regulaminy treningów i wyjazdów sportowych);
- umożliwienie realizowania inicjatyw uczniów (działalność samorządu uczniowskiego);
- nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą nauce i wzajemnemu rozwojowi;
- pracownicy szkoły wspierają uczniów w trudnych sytuacjach oraz są modelami efektywnego radzenia sobie w różnych sytuacjach;
- nauczyciele wspomagają uczniów-sportowców w efektywnej realizacji podstawy programowej.

Uczniowie:

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I – III oraz Odział „0”
Zdrowie edukacja zdrowotna	• Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie;

	• Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo – skutkowego; • Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. • Kształtowanie postawy odpowiedzialności wobec problemów klimatycznych i ochrony środowiska. • Kształtowanie świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem, w tym w okresie epidemii. • Kształtowanie nawyków higienicznych i przestrzegania procedur sanitarnych dotyczących przeciwdziałania epidemii SARS-cov-19.
Relacje kształtowanie postaw społecznych	• Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;

	• Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;• Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.

Kultura

wartości, normy,
wzory zachowań

- Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałości o język i kulturę wypowiedzania się;
- Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałości o język i kulturę wypowiedzania się;
- Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła;
- Nauka umiejętności prawidłowego zarządzania środkami finansowymi.
- Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji,
- Określenie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym,
- Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego i lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność;
- Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;
- Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;
- Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej.

Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych	• Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; • Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; • Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy. • Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.

OBSZAR	ZADANIA – KLASY IV
Zdrowie edukacja zdrowotna	• Nabycie podstawowej wiedzy nt. stresu. • Inspirowanie uczniów do myślenia o własnej motywacji do działania. • Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy

	o sobie. • Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności oraz kiedy wybór jest ważny i trudny. • Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. • Kształtowanie postawy odpowiedzialności wobec problemów klimatycznych i ochrony środowiska. • Kształtowanie świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem, w tym w okresie epidemii. • Kształtowanie nawyków higienicznych i przestrzegania procedur sanitarnych dotyczących przeciwdziałania epidemii sars-cov-19.
Relacje kształtowanie postaw społecznych	• Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. • Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. • Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. • Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. • Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. • Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.
Kultura wartości, normy, wzory zachowań	• Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. • Uwrażliwienie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. • Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. • Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze. • Nauka umiejętności prawidłowego zarządzania środkami

	finansowymi
Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych	• Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. • Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. • Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. • Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.

OBSZAR	ZADANIA – KLASY V
Zdrowie edukacja zdrowotna	• Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują. • Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. • Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. • kształtowanie postawy odpowiedzialności wobec problemów klimatycznych i ochrony środowiska. • kształtowanie świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem, w tym w okresie epidemii. • kształtowanie nawyków higienicznych i przestrzegania procedur sanitarnych dotyczących przeciwdziałania epidemii SARS-COVID-19.
Relacje kształtowanie	• Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.

postaw społecznych	• Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). • Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). • Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. • Rozwijanie świadomości dot. roli osób znaczących i autorytetów.
Kultura wartości, normy, wzory zachowań	• Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. • Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. • Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. • Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. • Nauka umiejętności prawidłowego zarządzania środkami finansowymi
Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych	• Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. • Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. • Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. • Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.

OBSZAR	ZADANIA – KLASY VI

Zdrowie edukacja zdrowotna	• Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. • Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. • Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. • Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego. • kształtowanie postawy odpowiedzialności wobec problemów klimatycznych i ochrony środowiska. • kształtowanie świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem, w tym w okresie epidemii. • kształtowanie nawyków higienicznych i przestrzegania procedur sanitarnych dotyczących przeciwdziałania epidemii SARS-COVID-19.
Relacje kształtowanie postaw społecznych	• Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. • Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. • Rozwijanie świadomości roli wartości rodziny w życiu człowieka. • Rozwijanie samorządności.
Kultura wartości, normy, wzory zachowań	• Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. • Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście

	analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. • Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. • Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. • Nauka umiejętności prawidłowego zarządzania środkami finansowymi.
Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych	• Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. • Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi. • Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. • Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. • Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.

OBSZAR	ZADANIA - KLASY VII
Zdrowie edukacja zdrowotna	• Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.

	• Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. • Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. • Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. • Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. • Kształtowanie postawy odpowiedzialności wobec problemów klimatycznych i ochrony środowiska. • Kształtowanie świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem, w tym w okresie epidemii. • Kształtowanie nawyków higienicznych i przestrzegania procedur sanitarnych dotyczących przeciwdziałania epidemii SARS-COVID-19.
Relacje kształtowanie postaw społecznych	• Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. • Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. • Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).
Kultura wartości, normy, wzory zachowań	• Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. • Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowanie w zdobywanie wiedzy i umiejętności. • Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność,

	prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. • Umacnianie więzi ze społecznością lokalną. • Nauka umiejętności prawidłowego zarządzania środkami finansowymi
Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych	• Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. • Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. • Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. • Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. • Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe? • Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.

OBSZAR	ZADANIA – KLASY VIII
Zdrowie edukacja zdrowotna	• Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązywanie – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. • Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko - i długoterminowych. • Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając

	kryteria ważności i pilności. • Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. • Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne. • Kształtowanie postawy odpowiedzialności wobec problemów klimatycznych i ochrony środowiska. • Kształtowanie świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem, w tym w okresie epidemii. • Kształtowanie nawyków higienicznych i przestrzegania procedur sanitarnych dotyczących przeciwdziałania epidemii SARS-COVID-19.
Relacje kształtowanie postaw społecznych	• Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. • Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. • Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.
Kultura wartości, normy, wzory zachowań	• Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. • Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. • Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa. • Nauka umiejętności prawidłowego zarządzania środkami

	finansowymi.
Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych	• Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. • Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. • Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu. • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. • Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I LO
Zdrowie edukacja zdrowotna	• Nabycie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres. • Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych). • Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju. • Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz

	wyznaczania celów i ich realizacji. • Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego. Kładzenie nacisku na dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną. • Rozwijanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje. • Kształtowanie postawy odpowiedzialności wobec problemów klimatycznych i ochrony środowiska. • Kształtowanie świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem, w tym w okresie epidemii. • Kształtowanie nawyków higienicznych i przestrzegania procedur sanitarnych dotyczących przeciwdziałania epidemii SARS-COVID-19.
Relacje kształtowanie postaw społecznych	• Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia. • Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.). • Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie. • Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska, umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne. • Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa).
Kultura	• Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację

wartości, normy, wzory zachowań	określonych zadań lub dziedzin życia szkoły (samorząd uczniowski, klub sportowy itp.). • Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość. • Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. • Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji. • Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób. • Rozwijanie innowacyjności, samodzielności i kreatywności uczniów. • Nauka umiejętności prawidłowego zarządzania środkami finansowymi.
Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych	• Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych). • Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych • Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów. • Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach

	przeciwdziałania cyberprzemocy. • Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.

OBSZAR	ZADANIA - KLASY II LO
Zdrowie edukacja zdrowotna	• Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem. • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie. • Doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi. • Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i osób ze swego otoczenia. • Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem. • Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenia zdrowia własnego oraz innych. • Rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami. • Kształtowanie postawy odpowiedzialności wobec problemów klimatycznych i ochrony środowiska. • Kształtowanie świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem, w tym w okresie epidemii.

	• Kształtowanie nawyków higienicznych i przestrzegania procedur sanitarnych dotyczących przeciwdziałania epidemii SARS-COVID-19.
Relacje kształtowanie postaw społecznych	• Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron. • Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał. • Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu. • Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska. • Rozwijanie innowacyjności, samodzielności i kreatywności uczniów.
Kultura wartości, normy, wzory zachowań	• Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych. • Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania. • Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. • Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw. • Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie

	potrzeby bycia ambitnym. •Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów. •Nauka umiejętności prawidłowego zarządzania środkami finansowymi.
Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych	•Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych, życiowych problemów. •Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno- - gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów). •Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań. •Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych. •Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.

OBSZAR	ZADANIA – KLASY III LO
Zdrowie edukacja zdrowotna	•Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą. •Kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju.

	• Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego. • Doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem. • Wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków. • Dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne. • Kształtowanie postawy odpowiedzialności wobec problemów klimatycznych i ochrony środowiska. • Kształtowanie świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem, w tym w okresie epidemii. • Kształtowanie nawyków higienicznych i przestrzegania procedur sanitarnych dotyczących przeciwdziałania epidemii SARS-COVID-19.
Relacje kształtowanie postaw społecznych	• Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki. • Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów, z zastosowaniem negocjacji i mediacji. • Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności. • Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych,

	uważności i empatii.
Kultura wartości, normy, wzory zachowań	• Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie. • Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. • Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. • Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań. • Zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami. • Dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości. • Rozwijanie innowacyjności, samodzielności i kreatywności uczniów. • Nauka umiejętności prawidłowego zarządzania środkami finansowymi.
Bezpieczeństwo profilaktyka zachowań ryzykownych	• Doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji. • Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych. • Stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd.

	• Rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata. • Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.

OBSZAR	ZADANIA - KLASY IV LO
Zdrowie edukacja zdrowotna	• Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat wczesnej identyfikacji zmian chorobowych we własnym ciele (np. wczesna identyfikacja zmian na skórze, potrzeba samobadania piersi u kobiet itp.) w celu ochrony zdrowia. • Rozwijanie postaw prozdrowotnych poprzez podejmowanie i urzeczywistnianie działań na rzecz zdrowia. • Zastosowanie w praktyce umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. • Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. • Zastosowanie w praktyce umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. • Kształtowanie postawy odpowiedzialności wobec problemów klimatycznych i ochrony środowiska. • Kształtowanie świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem, w tym w okresie epidemii. • Kształtowanie nawyków higienicznych i przestrzegania procedur sanitarnych dotyczących przeciwdziałania epidemii SARS-COVID-19.
Relacje	• Podejmowanie działań na rzecz innych osób w celu poprawy

kształtowanie postaw społecznych	ich sytuacji (wolontariat). • Stosowanie w praktyce umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. • Wykorzystywanie wiedzy na temat stereotypów do budowania pozytywnych relacji społecznych. • Przygotowanie uczniów do funkcjonowania w dorosłym życiu i akceptowania stanów psychofizycznych związanych z tym okresem.
Kultura wartości, normy, wzory zachowań	• Poszerzanie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. • Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli. Wyrażanie własnego zdania na temat różnych problemów oraz uzasadniania go. • Zastosowanie w praktyce wiedzy dotyczącej selekcjonowania i krytycznej analizy informacji. • Poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy. • Doskonalenie kompetencji z zakresu uczestnictwa w rozmowach kwalifikacyjnych i wystąpieniach publicznych. • Rozwijanie innowacyjności, samodzielności i kreatywności uczniów. • Nauka umiejętności prawidłowego zarządzania środkami finansowymi.
Bezpieczeństwo profilaktyka	• Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych

zachowań ryzykownych	działań. • Wykorzystanie w praktyce wiedzy dotyczącej bezpiecznego posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem oraz zasad bezpieczeństwa w sieci. • Wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań na ich temat. • Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.

IX. Realizatorzy programu

Działania wychowawczo-profilaktyczne koordynuje dyrektor szkoły. Nauczyciele współpracują w realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego poprzez analizę jego treści w kontekście podstawy programowej nauczanego przedmiotu. Program realizowany jest przez skoordynowane oddziaływania wychowawców (w trakcie zajęć z wychowawcą), nauczycieli przedmiotów, pedagoga, psychologa oraz trenerów. Oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne są zaplanowane i systematyczne.

Rola i zadania wychowawczo-profilaktyczne pracowników szkoły:

- Każdy pracownik szkoły: wychowawcą jest każdy pracownik pedagogiczny szkoły. Stara się być uśmiechnięty i buduje relacje z wychowankiem oparte na szacunku i empatii oraz asertywności.
- Wychowawca klasy - jest bezpośrednio odpowiedzialny za proces wychowania powierzonych mu uczniów.
 - Planuje i organizuje pracę wychowawczo – profilaktyczną z klasą.

- Prowadzi lekcje wychowawcze według planu wcześniej przedstawionego dyrekcji szkoły do akceptacji, który musi korelować z założeniami wychowawczymi szkoły, a tym samym z niniejszym programem wychowawczo- profilaktycznym.
 - Na radach podsumowujących przedstawia sprawozdanie z ww. Planu.
 - Na bieżąco kontroluje postępy wychowanków oraz absencje na zajęciach lekcyjnych. W sytuacjach niepokojących wchodzi natychmiast w bezpośredni kontakt z rodzicami, pedagogiem szkolnym i dyrekcją szkoły.
 - Jest otwarty na propozycje uczniów i rodziców, bierze udział w imprezach klasowych. Integruje klasę.
 - Współpracuje z rodzicami, aby zapewnić odpowiednie warunki do nauki w szkole i w domu.
 - Dzieli się z uczniami odpowiedzialnością. Dostrzega problemy i konflikty, potrafi pracować nad rozwiązaniem.
 - Współpracuje ze szkolnym pedagogiem, psychologiem oraz nauczycielami przedmiotowymi w zakresie wspierania uczniów i udzielania im pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
- Nauczyciel przedmiotu oraz trener:
 - Na bieżąco włącza się w realizację niniejszego programu.
 - Realizuje podstawę programową kształcenia ogólnego. Ze szczególną odpowiedzialnością troszczy się o dostosowanie wymagań edukacyjnych wobec ucznia z dysfunkcjami.
 - Istotne spostrzeżenia wychowawcze zapisuje w dzienniku lub w zeszycie uwag.
 - O większym problemie zawiadamia jak najszybciej wychowawcę, pedagoga , psychologa lub Dyrekcję szkoły.
 - Uczestniczy w uroczystościach szkolnych.
 - Dbą w sposób przemyślany o prowadzenie zajęć ciekawych, mobilizujących ucznia do wysiłku intelektualnego.
- Pedagog i psycholog szkolny:

- Swoją kompetencją i warsztatem zawodowym wspiera rodziców i nauczycieli w ich działalności wychowawczo-profilaktycznej.
 - Udziela uczniom, rodzicom i nauczycielom porad, konsultacji, wsparcia i stosowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
 - Prowadzi indywidualną pracę z potrzebującymi wsparcia wychowankami i rodzicami.
 - Współprowadzi szkoleniowe rady pedagogiczne, udostępnia nauczycielom niezbędne materiały merytoryczne, literaturę, scenariusz.
- Rodzice:
 - Współpracują w działaniach wychowawczych i profilaktycznych z pracownikami szkoły a aktywnie angażują się w te działania (Rada Rodziców, Trójki Klasowe).
 - Wiedzą o oddziaływaniach prowadzonych na terenie szkoły, znają ich harmonogram i wspomagają zarówno działalność wolontariatu, jak i podejmowanych w szkole inicjatyw kulturalnych i sportowych.
 - Otrzymują od nauczycieli i trenerów bieżącą informację na temat rozwoju fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego i społecznego dziecka, a także o frekwencji na zajęciach lekcyjnych.
 - Szkołą wspomaga wychowawczą funkcję rodziny poprzez rozmowy i konsultacje indywidualne, mediacje, prelekcje dla rodziców, przekazywanie informacji na temat instytucji wspierających uczniów i system rodzinny.
 - Instytucje wspierające pracę szkoły:
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 4 – jest to poradnia, która zgodnie z podziałem administracyjnym wspiera naszą szkołę. Współpraca z PP-P nr 4 dotyczy wieloaspektowej diagnozy uczniów, której wyniki i zalecenia przekładają się na pracę zespołu nauczycieli i opieki psychologiczno-pedagogicznej oraz szkoły. Ponadto pracownicy PP-P wspomagają oddziaływania szkoły poprzez warsztaty psychoedukacyjne oraz prelekcje dla rodziców.

- Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży ul. Gospody 7 oraz inne poradnie specjalistyczne.
- Oddział Dzienny Szpitala Psychiatrycznego oraz Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Nowym Porcie.
- Szpital Psychiatryczny na ul. Srebrniki 1.
- Fundacja Wspierania Dzieci i Rodzin.
- Pomorskie Centrum Psychotraumatologii.
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Młodzieżowy Chopin”.
- Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę Oddział Gdańsk.
- Komisariat Policji V w Gdańsku Straż Miejska – w zakresie edukacji prawnej oraz prewencji zagrożeń społecznych.
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Sąd Rodzinny i Nieletnich, Gdańskie Pogotowie Opiekuńcze – w przypadku zdiagnozowanej potrzeby interwencji.

X. Ewaluacja

Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego jest systematycznie monitorowana, dzięki czemu możliwe jest wskazanie oddziaływań o pozytywnych efektach oraz obszarów działań wymagających modyfikacji.

Informacje niezbędne do ewaluacji uzyskiwane są poprzez:

- porównanie pre- posttestów dotyczących funkcjonowania uczniów na początku i na koniec roku szkolnego;
- bezpośrednie rozmowy z uczniami i rodzicami oraz nauczycielami;
- wnikliwej obserwacji uczniów;
- spotkań Zespołów Przedmiotowych, Zespołu Wychowawczego i Zespołu Profilaktycznego - wymiana uwag, spostrzeżeń oraz własnych doświadczeń w zakresie działań profilaktycznych;
- w trakcie diagnozy wychowawczo-opiekuńczo-dydaktycznej poszczególnych klas;
- analiza dokumentów istniejących w szkole (wyniki w nauce, frekwencja);
- ankiety przeprowadzone wśród uczniów i rodziców;
- analiza wytworów uczniów;
- zaangażowanie w przedsięwzięcia podejmowane na terenie szkoły.

Ocenię zostaną poddane:

- 1) zastosowane strategie oddziaływań profilaktycznych i sposoby realizacji zadań oraz
- 2) osiągnięte wyniki bezpośrednie obejmujące przede wszystkim zmiany w sferze osobowości i w zachowaniu uczniów.

Wskaźniki skuteczności Programu będą dla nas następujące :

- pozytywne zmiany w zakresie samooceny i poczucia własnej wartości,
- nabycie wiedzy o szkodliwości środków odurzających,
- zachowanie lub podjęcie abstynencji od środków psychoaktywnych,
- zrozumienie istoty presji grupy rówieśniczej na podejmowane decyzje i nabycie umiejętności przeciwstawiania się jej poprzez postawę asertywną,

- wzrost frekwencji i osiągnięć szkolnych uczniów,
- spadek liczby incydentów związanych z agresją i przemocą,
- wzrost poziomu uczestnictwa w zajęciach sportowych i pozalekcyjnych kołach zainteresowań,
- aktywny udział młodzieży w przedsięwzięciach profilaktycznych realizowanych na terenie szkoły.

Ewaluacja działań profilaktycznych będzie się odbywać na plenarnym posiedzeniu Rady Pedagogicznej w czerwcu każdego roku szkolnego.

Ewaluacja zakończy się sporządzeniem raportu.

Informacje dotyczące wyników, wniosków oraz zalecenia będą przekazywane wszystkim nauczycielom. Posłuży to podsumowaniu i ocenie, stworzy okazję do analiz i dyskusji.